Rok X. Kraków-Podgórze, Niedziela 17 marca 1912 Nr. 63

3 Cena numeru centy w Krakowie, w Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA:
Miesięcznie w Krakowie (już dostawą do domu) K 1·50
na prowincyi z przesyłką pocztową . . . . . „ 1·50
Prenumerata za granicą: mrk. 1·50, frk. 2·—, rb. 1·—

Pojedyncze egzemplarze nabywać można we wszystkich agencyach pism i na wszystkich dworcach kolej.

NOWINY

DZIENNIK NIEZAWISŁY DEMOKRATYCZNY ILLUSTROWANY

OGŁOSZENIA
za wiersz petitu 16 hal., za każdy następny raz po 12 hal.; drobne ogłoszenia po 4 hal. od wyrazu (minimum 50 hal.). Nadesłane za wiersz petitowy 50 hal. Spód za każdej stronie po K 6·—, półspód K 4·—, Załączniki K 20·— za tysiąc.
Inseraty prowadzi w swoim zarządzie p. M. HUPCZYC.
Administracya „NOWIN": ul. Wiślna 2 otwarta od godz. 8 rano do godz. 8 wieczorem.

Na Lwów Skład i Ekspedycya: Agencya Sokołowskiego, Pasaż Hausmana 2.

Redakcya i Administracya „Nowin": Kraków, ulica Wiślna l. 2 Telefon 840.
Ekspedycya „Nowin": ulica Wiślna 2.

REDAKTOR NACZELNY
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcya (Telefon Nr. 340) od godziny 9 rano do 8 wieczorem w biurze ulica Wiślna 2. Rękopisów nie zwraca się.

„NOWINY" wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 4-tej. ▪ Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

Bogata matuszka Rosya.

Tegoroczny budżet rosyjski zamyka się nadwyżką około 250 milionów rubli. Dobrze się snadź dzieje w świętej Rosyi! wołają wszelacy istinno russcy ludzie. Mimo zaburzeń rewolucyjnych, mimo bandytyzmu, mimo powszechnego łapownictwa i złodziejstwa, Rosya ma finanse w porządku.. Któreż państwo europejskie może się pochwalić taką nadwyżką dochodów nad rozchodami.

Ale nie można się dziwić temu bogactwu, gdy się zważy, jak mało to olbrzymie państwo carów dba o potrzeby kulturne swej ludności, jak mało łoży na szkoły, szpitale, komunikacye. Rosya jest bogata, ale stosunki w niej zasługują na miano półazyatyckich.

Rosya jest bogata. Handel i przemysł na olbrzymim obszarze ziem rosyjskich rozwijają się siłą własną, pola do pracy jest dość, ziemia obfituje w skarby... Nie dziw, że rosyjscy politycy, widząc tę żywotność państwa, wbijają się w dumę. „Rosyjska dusza" czuje swą odrębność, czuje swą siłę, wielbi cara — i urąga Europie.

Ten znany, od wieków akcentowany, „istinno russki" duch przebija wyraźnie we wczorajszej mowie prezydenta ministrów Kokowcewa, wygłoszonej w Dumie. Kokowcew oświadczył w odpowiedzi na wywody kilku mowców opozycyjnych, „że z gruntu fałszywem jest twierdzenie, jakoby rząd ograniczał siłę twórczą narodową i demoralizował duszę narodu. Gdyby rząd ograniczał twórczość narodu, to budżet państwa nie przekraczałby 3 miliardów rubli i nie wykazałby rocznego wzrostu dochodów o wiele milionów.

„Naród rosyjski oddaje się pod przewodnictwo tego, za którym każe mu iść jego przeznaczenie historyczne. Droga, którą opozycya chciała prowadzić naród, szła via Wyborg do przymusowego wywłaszczenia własności ziemskiej. Naród rosyjski nie poszedł tą drogą, gdyż wie, iż ma przywódcę, który go prowadzi przez całą historyę Rosyi. Opozycyi nie wolno przemawiać imieniem narodu rosyjskiego, gdyż niema do tego żadnego pełnomocnictwa. Naród rosyjski pójdzie za carem Rosyi, który go prowadzi do pracy, porządku i sławy".

Październikowcy i nacyonaliści huczne bili oklaski. Rosya jest wielka, jest bogata, wielbi cara i jego rządy, a pluje na Europę...

W obronie wychodźców.

Z inicyatywy ministra Zaleskiego (jako ministra dla Galicyi), a przedewszystkiem energicznego obecnego ministra Długosza przyszła do skutku ankieta emigracyjna w Wiedniu, w której bierze udział 80 ekspertów, w tem 50 z Galicyi. — Ankietę formalnie zwołało ministerstwo handlu.

Obrady ankiety, dziś rozpoczęte, potrwają do 30 bm.

W dniu 13 w salonie min. Długosza odbyła się wstępna konferencya galicyjskich ekspertów. Uczestnicy uchwalili jednomyślnie postawić na ankiecie następujące żądania: 1) Wniesienie ustawy emigracyjnej, którąby dotyczyła także emigrantów sezonowych. 2) Utworzenie państwowego urzędu emigracyjnego. 3) Wydanie specyalnych legitymacyj dla emigrantów, któreby uznać musiał rząd pruski. 4) Pomnożenie liczby urzędników władających językami krajowymi, przy konsulatach w państwach emigracyjnych. 5) Ustalenie odpowiedzialności agentów emigracyjnych za zobowiązania pracodawców przy emigracyi sezonowej.

Należy mieć nadzieję, że nareszcie paląca sprawa opieki nad emigrantami doczeka się w Austryi ustawowego uregulowania w niezadługim czasie.

Po zamachu na króla włoskiego.

Sprawca zamachu na króla murarz Antoni Dalba zażywał oddawna bardzo złej opinii. Dwukrotnie był karany za kradzież, a raz za pobicie własnych rodziców. Powszechnie utrzymują, że miał jednego wspólnika. Rodzina Dalby tj. rodzice i siostra mieszkają w robotniczych koszarach. Są to ludzie uczciwi, których występne życie syna zawsze martwiło. W ostatnim czasie zdawało się, że się chce poprawić. Wstawał rano i szukał pracy; także przestał pić. Matka zapewnia, że nie czytywał żadnych anarchistycznych gazet.

Dalba został w nocy przewieziony z aresztów policyjnych do więzienia „Regina coeli". Oświadczył on dyrektorowi więzienia, że żałuje swego czynu i wybuchł płaczem. Odmawia przyjmowania pokarmów.

Przy przesłuchaniu oświadczył Dalba, że już od 3 lat nosił się z zamiarem zamordowania króla. Miał zamiar uczynić to przy pomocy bomby, nie mógł jednak bomby dostać. Dlatego zdecydował się na rewolwer. Lekarze orzekli, że Dalba jest zupełnie poczytalny. Kilkakrotnie opowiadał, że jest anarchistą. Nagle wśród przesłuchania zasępił się. Na zapytanie sędziego powiedział:

— Żałuję.

— Czego pan żałuje — zapytał sędzia.

— Tego, że pobiłem swoją matkę.

Policya twierdzi, że Dalba nie należał do żadnego stronnictwa, w szczególności do związku anarchistycznego.

Jednakowoż dalsze śledztwo wykryło, iż Dalbo od kilku dni ćwiczył się z kilku swymi przyjaciółmi w strzelaniu do tarczy.

Major Lang został wczoraj wieczorem zoperowany, wyjęto kulę i stan Langa po operacyi był zadowalniający.

Pierwszy raz Austrya wzbudziła sympatyę.

Przy przyjęciu posłów, w których liczbie znajdował się także socyalista Bisolatti, rzekł król: „Otrzymałem liczne gratulacyjne telegramy. Pierwsza depesza była od cesarza austryackiego; ta serdecznie mnie ucieszyła".

Po raz pierwszy od niepamiętnych czasów przed ambasadą austryacką liczny tłum ludzi urządził sympatyczną manifestacyę. Stało się to wskutek słów króla, że cesarz austryacki pierwszy i najserdeczniej mu gratulował.

We wszystkich miastach włoskich, gdzie skutkiem wojny patryotyzm wysoko jest rozbudzony, odbywały się manifestacye na cześć króla.

1. Żeńscy gieldarmi.
2. Pani generał.
3. Rozprawa sądowa.
4. Żeński policyant.

Gdy sufrażystki zwyciężą...

Z okazyi nowych wybryków niestrudzonych angielskich sufrażystek, jedno z pism londyńskich przyniosło szereg obrazków z przyszłego Londynu po zwycięstwie zapalczywych pań. Na rysunkach widzimy karykaturalne podobizny wybitnych przywódczyń sufrażystek; jako „generał" kroczy naczelna szermierka ruchu feministycznego w Anglii, głośna mistress Pankhurst, która obecnie za wybijanie szyb trzymana jest w więzieniu. Piękna jej i również wojownicza córka, której także grozi areszt, zbiegła z Anglii.

„Czarna wojna".

Sytuacya w Anglii staje się z każdym dniem poważniejsza, ile że konferencya górników z pracodawcami rozbiła się i końca strejku nie widać.

Także w Niemczech sytuacya się zaostrza, a wiadomości alarmujące dochodzą z Belgii oraz z Ameryki. — Telegraf donosi:

A. STRINDBERG.

Fotograf i filozof.

Żył sobie kiedyś fotograf. Fotografował namiętnie, umiał wywoływać i utrwalać, kąpać i retuszować. Prawdziwa rozkosz! A jednak zadowolonym nie był nigdy, zwyczajnie dla tego, że był filozofem. Filozofował zwłaszcza na temat przewrotności świata, której świadectwo niezbite dawała płyta fotograficzna. Płyta twierdziła, że to jest lewem, co świat uważał za prawe; co na świecie uchodziło za jasne, na płycie ukazywało się w plamach ciemnych, srebro tam — tu ciemne jak żelazo najpospolitsze. Słowem, przewrotne było wszystko.

Fotograf miał przyjaciela, takiego sobie pospolitego człowieka z rozlicznemi nawyknieniami. Naprzykład dzień cały palił on tytoń, wchodząc do pokoju, zostawiał stale drzwi otworem, w pokoju nie zdejmował kapelusza, w atelier czyścił paznogcie, a wieczorami wypijał stale obowiązkowe trzy kufle piwa. Słowem — moc posiadał wad.

Natomiast filozof — jak na filozofa przystało — był bez wad, — stąd też niechęć odczuwał ku swemu niedoskonałemu bliźniemu. Najchętniej byłby się z nim rozłączył, ale niestety — wspólność interesów przykuła ich do siebie, a ponieważ wobec tego czuł się bezsilnym, przeto niechęć poczęła się powoli zamieniać w nierozsądną i wcale niefilozoficzną nienawiść.

Z nastaniem wiosny postanowiono wynająć jakie letnisko; wyszukać je miał przyjaciel. I wyszukał. Pewnej soboty więc wieczorem opuścili miasto; udali się w podróż parowcem. Nasz filozof spędzał całą drogę na pokładzie, rozgrzewając się ponczem. Biedaka trapiła nieznośna otyłość i różne prześladowały go dolegliwości: coś tam wojował z wątrobą, nogi niezupełnie były w porządku, reumatyzm, czy coś w tym rodzaju. Stanęli wreszcie u celu.

— Czy to tutaj? — pytał zdziwiony filozof.

— Jeszcze maleńki kawałek pieszo, odparł przyjaciel.

Szli więc najpierw ścieżynką niewygodną. U końca jej sterczał płot, przez który trzeba się było przeprawiać z mozołem. Poza nim prowadziła druga ścieżka, zasypana kamieniami. Filozof sapał i stękał, biadał na nogi, zapomniał wszakże niebawem o wszystkiem, stanąwszy przed nowym, wyższym płotem, przez który trzeba się było przedostać z trudem znacznie większym, niż przedtem. Lecz tu urwała się nagle droga zupełnie. Trzeba było iść przez pola i pagórki.

Na drodze stanął im trzeci płot, a za nim ukazał się byk, który zdradzał dziwną słabość właśnie do filozofa i gonił go aż do czwartego płotu, dokąd filozof dobiegł skąpany w pocie. Po przebyciu wreszcie piątego i szóstego ogrodzenia ujrzeli dom i cel swej podróży. Filozof groźnie sapiąc, zasiadł na werandzie.

— Czemuż tu tyle drzew? — zapytał. — Widok psują, a żadnej z nich korzyści.

— Chronią od wiatrów morskich! — odparł przyjaciel.

— Ależ tu wygląda, jak na jakiem cmentarzysku; toż tu sam środek lasu sosnowego.

— To dla zdrowia wymarzone — powiedział przyjaciel.

Po znojach podróży trzeba się było wykąpać. Ale gdzie? W znaczeniu filozoficznem nie było tu choćby w przybliżeniu stosownej kąpieli. Był tylko jakoby stawek napełniony po brzegi cuchnącym szlamem. Ale nic to.

Po wykąpaniu filozof zapragnął wody źródlanej. A tu tymczasem była jakaś woda, barwy brunatnej i z ostrym smakiem — nieznośna. Słowem — wszystko było psa warte. Nadomiar mięsa wcale nie było można tu dostać, a jedynym pocieszeniem i ratunkiem była ryba.

Spochmurniał tedy filozof i narzekał głośno. Ale zostać musiał, a przyjaciel wrócił do miasta, aby prowadzić zakład w czasie jego nieobecności.

Po upływie sześciu tygodni powrócił przyjaciel do swego filozofa.

Na wybrzeżu oczekiwał go młodzieniec jakiś wysmukły z rumieńcem na twarzy, opalony jak cygan. Był to filozof, nasz stary znajomy. Odmłodniał do niepoznania, radość życia promieniała z oczu jego. Nauczył się był przeskakiwać owych sześć płotów, a bańczuczny byk stracił wobec nie-

Sytuacya w Anglii.

Londyn. Rokowania konferencyi strejkowej zostały zerwane.

Londyn. Wiadomości o strejku są sprzeczne. Dzienniki unionistyczne donoszą z okręgów przemysłowych, że robotnicy zaczynają się zwracać przeciw swym przywódcom za ich nieprzejednane stanowisko.

W dwóch kopalniach w Langshire pracę podjęto. Jak słychać, uczynili to głównie robotnicy niezorganizowani. Także w rewirze Sheffield wczoraj podjęto na nowo pracę w jednej kopalni. — W Londynie strejk, z wyjątkiem ruchu kolejowego, nie spowodował w przemyśle znaczniejszego wstrzymania pracy. Liczba bezrobotnych jest mniejszą jak w roku zeszłym.

Londyn. W całym kraju dają się coraz bardziej odczuwać skutki strejku węglowego. W Cardiff panuje nędza głodowa. Zarząd miasta rozdaje bezpłatnie jedzenie dzieciom najuboższych rodzin. Nad brzegiem kanału żony robotników wyławiają z wody odpadki z węgla okrętowego. Wskutek zastoju w handlu, wiele sklepów pobankrotowało.

Strejk w Niemczech.

Essen. Liczba strejkujących wynosiła wczoraj 56·40% wobec 58·20% w dniu onegdajszym. Dzienniki stwierdzają, że w okolicach, do których wysłano wojsko dla pracujących, liczba strejkujących się zmniejszyła, natomiast w rewirach w których niema wojska, liczba strejkujących się zwiększyła.

W Hamborn 16 osób otrzymało rany od kul policyjnych.

Berlin. Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu Rzeszy w dyskusyi nad interpelacyą w sprawie strejku górników oświadczył pos. Sosiński, że ruch w rewirze nadreńskim nie jest wcale strejkiem dla sympatyi; na strejk ten składały się rozmaite przyczyny od wielu lat. My potępiamy wszelkie gwałty, ale wielokrotnie sama policya powodowała wykroczenia. Rządowi, zdaje się, idzie o to, aby przyszło do rozlewu krwi.

Wiceprezydent przywołuje za to wyrażenie mowcę do porządku.

Pos. Sosiński: Pracodawcy na Górnym Śląsku zajmują wobec robotników gorsze stanowisko jak w rewirze węglowym nadreńskim. Na Górnym Śląsku niema wcale komitetów robotniczych, a płace tam są tak niskie, że jest dziwnem, jak robotnicy mogą wyżyć. Polska organizacya na swe pismo otrzymała odpowiedź, że odrzuca się wszelkie rokowania o płace, gdyż nie można uznać organizacyi za reprezentacyę robotników. Także czas pracy jest za długi, wynosi on 10—12 godzin. Jeżeli rząd chce przeszkodzić, by **strejk nie stał się ogólnym w Niemczech**, niechaj da dobry przykład w rewirach górnośląskim i nadreńskim.

W Belgii.

Bruksela. Delegaci górników wręczyli właścicielom żądanie podwyższenia płacy o 15% i ustanowienia minimalnej normy wynagrodzenia. Ruch ten należy uważać za objaw solidarności ze strejkującymi górnikami Anglii i Niemiec. O ile właściciele kopalń nie uczynią zadość żądaniom tym, należy oczekiwać **1 kwietnia rozpoczęcia strejku.**

W Ameryce.

Nowy Jork. Wskutek odrzucenia przez właścicieli kopalń żądań górników, odbyły się wczoraj liczne zgromadzenia, na których uchwalono rozpocząć z dniem **1 kwietnia strejk**, w razie, jeśli właściciele do tego czasu nie spełnią ich. W takim razie zastrejkowałoby pół miliona górników.

Węgle angielskie.

Wobec olbrzymiego strejku w angielskich kopalniach węgli należy zdać sobie sprawę z doniosłej roli, jaką węgle angielskie odgrywają na rynku światowym.

Na czele producentów węglowych świata stoją Stany Zjednoczone Ameryki Północnej z liczbą 447 40 000 tonn (tonna = tysiąc klg.), którą osiągnęły w r. 1910. Produkcya węgli w Anglii w r. 1910 wynosiła 264,430 000 tonn; konsumcya wewnątrz kraju 179 960.000; w Niemczech 150.370.000 przy konsumcyi 130.320.000; we Francyi 37,255.000 przy konsumcyi 54 860.000; w Belgii 25 520.000 przy konsumcyi 23,850 000 tonn. Krajem, który najwięcej produkuje węgli w stosunku do liczby ludności, jest więc właśnie Anglia. Na głowę wypada w niej 6 tonn, gdy odpowiedni stosunek produkcyi wynosi w Stanach Zjednoczonych pięć, w Belgii $3^{1}/_{8}$, w Niemczech $2^{1}/_{2}$, we Francyi niespełna jedną tonnę.

W ten sposób stoi Anglia, jako dostawczyni węgli, na czele wszystkich państw świata. Gdy tymczasem w innych gałęziach przemysłu, jak np. metalurgii i chemii, ustępuje miejsca Stanom Zjednoczonym i Niemcom, na rynku węglowym ma stanowczą nad niemi przewagę. Najwięcej węgli ang. pobiera Francya.

Ze świata.

Nowe sorty cygar. W roku bieżącym wydane będą w Austryi dwie nowe sorty cygar: długie „Palmas" po 16 hal. za sztukę i krótkie „Palmettas" po 12 hal. za sztukę.

Zagrożony kanał panamski? Nadeszła alarmująca wieść, że nieczynny od niepamiętnych czasów wulkan zagraża budowie kanału panamskiego.

Słynny wiedeński geolog prof. Suess, zapytany przez redakcyę „N. W. Tagbl." co sądzi o wiadomości, jakoby budowa kanału panamskiego zagrożoną była przez wulkan, odpowiedział, że według dotychczasowych doniesień, nie może sobie jeszcze dobrze rzeczy wyjaśnić. — Zapewne ukazuje się czynność wulkaniczna od Costarica aż do granicy Panamy. Jednakże w historycznych czasach w tej okolicy nigdy nie było erupcyi. Być może, że są tylko wyziewy siarczane, które zaniepokoiły ogół, lub też produkty rozkładu pirytu; jednakże także i wulkaniczna erupcya nie może być wykluczoną.

Zaprzeczenie Watykanu. Niektóre pisma podały wiadomość, że ma się ukazać dekret papieski w sprawie zmiany granicy wieku dla święceń kapłańskich, że mianowicie księża dopiero w 33 roku życia mogą otrzymać ostatnie święcenia. Urzędowo donoszą z Watykanu, że wiadomość ta jest zupełnie nieuzasadniona i że papież nigdy nie zamierzał ani wydawać takiego dekretu, ani przeprowadzać takiej reformy.

Wskazówki dla przejeżdżających do posłów w Wiedniu. W gmachu parlamentu austryackiego została oddana do użytku publicznego rozmownica. Rozmownica i należąca do niej poczekalnia, znajdują się na parterze po stronie północnej gmachu. Rozmownica powstała przez przerobienie tak zwanego westibulu cesarskiego, a poczekalnie urządzono w sąsiednim pokoju, który dotąd zajmował dozorca domu. Posłowie przyjmują interesentów w następujący sposób: Kto chce rozmówić się z posłem, idzie do parlamentu przez plac Luegera i wchodzi przez bramę najbliżej położoną w stronę ulicy Stadiouna. Przeszedłszy przez bramę, trzeba skręcić się na lewo i wejść do biura urzędnika, któremu należy podać swoje nazwisko, dalej nazwisko posła, z którym interesent chce mówić, a nakoniec przedmiot rozmowy. Kartkę, zawierającą te dane, urzędnik za pomocą windy wysyła na I piętro, gdzie zabiera ją woźny i oddaje posłowi. Tymczasem interesent udaje się do poczekalni wygodnie urządzonej, gdzie czeka, aż go poseł wezwie do rozmownicy.

Podziękowanie Macocha. Damazy Macoch wystosował do obrońcy swego, adwokata Dobrosława Kleyny, list, w którym dziękuje mu za okazane dlań względy w chwili, kiedy go wszyscy odtrącili i potępili. List opatrzony jest podpisem: „Były ksiądz Damazy Macoch".

Z kraju.

Zjazd narodowej demokracyi odbędzie się we Lwowie w dniach 24 i 25 marca. Prawie równocześnie, jak donieśliśmy, bo w dniach 25 i 26 bm. odbędzie się w Krakowie zjazd Stojałowczyków.

O tych obu zjazdach pisze w „Ojczyźnie" dr St. Grabski: „Prawda, że dzisiaj nie ma już jakby żadnej różnicy między nami wszechpolakami, a stojałowczykami. Sam ś. p. ks. Stojałowski powtarzał to ciągle i bywał zawsze na naszych zjazdach wszechpolskich. Ale ten związek nie znaczy, żeby już więcej nie miało być stronnictwa wszechpolskiego, czy też stronnictwa stojałowczyków — tylko że i wszechpolacy i stojałowczycy zgodnie we wszystkiem razem idą i iść będą zawsze".

Jeźli niema „żadnej różnicy" i jeźli członkowie obu stronnictw „zgodnie we wszystkiem" razem pójdą „zawsze", to trudno zrozumieć racyi istnienia dwu stronnictw.

Z **Wieliczki.** (*Przemarsz pułku. — Śmierć w stawie. — Spółka mleczarska. — Lichwa gruntowa).* Wczoraj i dziś mieliśmy ruch w mieście z powodu przemarszu pułku ułanów z Kołomyi do Opawy. — Z pułkiem ułanów, który znów pojutrze zawita do Wieliczki w drodze z Wadowic do Kołomyi, przejeżdżać będzie arcyksiążę Karol Józef. — Nagromadzone na rynku przed magistratem masy koni i ludzi, kuchnie polowe i tabor budziły zainteresowanie mieszkańców miasta i okolicy, zwłaszcza przy onegdajszym dniu targowym.

Wczoraj w nocy zdarzył się znów nieszczęśliwy wypadek zakończony śmiercią niejakiego Franciszka Gałuchy z Lednicy. Gałucha wracał około godziny 11 tej w nocy w towarzystwie trzech osób do domu. Jak wieść niesie miał denat w stanie nietrzeźwym, po minięciu stawów salinarnych, koło których mieszkał, położyć się i usnąć. Towarzysze jego mieli pójść dalej. Gałucha prawdopodobnie przebudził się po jakimś czasie i zamiast iść w kierunku domu, poszedł ku stawom, wpadł w wodę i utonął. Towarzysze szukali go, nie mogli go jednak odnaleźć — dopiero nad ranem zauważono pływające na 12 m. od brzegu zwłoki, które przyciągnięto do brzegu i rozpoznano jako zwłoki Gałuchy. Stawy salinarne mają mieć do dziesięciu metrów głębokości i służą do zasilania wodą Wieliczki. Wodę do picia czerpią obywatele z wodociągu salinarnego nie stojącego w związku z stawami w Lednicy.

Idea kooperatywy przedostaje się pomału z miast na wieś. Oto we wsi Grabie nad Wisłą w powiecie wielickim zainicyował włościanin Wojciech Jeleń i dwaj bracia Sendorkowie mleczarnię, która produkt swój ma odstawiać do Krakowa. Włościanie związani w spółkę odbyli kurs mleczarski w Krakowie, a obecnie zakupują krowy i przyrządy mleczarskie. Na razie produkować mają 300 litrów dziennie. W lecie, o ileby popyt na mleko zmalał, będą przerabiali swój produkt na masło i ser. Włościanie ci są członkami Syndykatu Tow. roln., który im zapewne udzieli pomocy materyalnej i moralnej. Z naszej strony należy wyrazić przedsiębiorczym włościanom pełne uznanie.

Przy tej sposobności nie podobna jednak pominąć tego, że obywatele wieliccy, wśród których kilkakrotnie już inicyowano zawiązanie spółki mleczarskiej na wzór Dobczyc, nie zdobyli się dotąd na to. Ogół wieliczan jest zdania, że się spółka taka nie opłaci (mleczarnia izraelicka w Wieliczce prosperuje doskonale), a cały szereg osób u nas woli brać mleko od bab wiejskich, gdyż to im, jak twierdzą, wypada taniej. Zapewne, że cena mleka z mleczarni musi być wyższą, ale za to i dostarczany nabiał musi być lepszy. Ale u nas panuje zasada „billig aber schlecht". Zapomina się przytem, o tem, że mleczarnia mogłaby być udziałową, zaczem i wydatek większy na mleko wracałby się w formie zysku.

Jak z jednej strony podnieśliśmy z pełnem uznaniem garnięcie się włościan do przemysłu, tak z drugiej nie możemy pominąć zastraszającego wprost objawu lichwy gruntowej. Rzecz ma się tak, że są w powiecie jednostki wykupujące t. zw. idealne części hipoteczne gospodarstw włościańskich, albo wprost od nieopatrznych chłopów, albo bardzo często na licytacyach sądowych, z góry powziętym zamiarem żądania (do czego mają ustawowe prawo) rozdziału współwłasności, która z reguły zostaje dokonana przez dobrowolną licytacyę w sądzie. Realność zostaje zakupiona za tanią cenę a nabywca sprzedaje ją potem tym samym chłopom z olbrzymim wprost zyskiem. Interes ten opiera się na nieporadności chłopów, dużym zapasie gotówki ze strony „przedsiębiorcy", a przede wszystkiem na niezgodzie między pierwotnymi współwłaścicielami.

„Przedsiębiorca" nie może być niestety karnie ścigany, bo, jakkolwiek niezgodnie z etyką, to jednak nie przeciw ustawie postępuje. Sądy jednak powinny tu ingerować o ile mogą, w szczególności przez odpowiednie wyznaczanie terminów licytacyi.

W ostatnią sobotę i we wtorek mieliśmy posiedzenia Rady m. Sprawozdanie z tych posiedzeń podamy w następnym numerze. *K. S.*

Targ koszykarski na wzór targów lipskich urządza Liga Pom. przem. w Krakowie przy filii swojej w sierpniu bieżącego roku.

Targ ma na celu zapoznanie eksporterów zagranicznych z obecnym stanem naszego przemysłu koszykarskiego, słomianego i szuwarowego i wzbudzenie większego zainteresowania oraz chęci kupna.

Liga Pomocy przemysłowej zwraca się do wszystkich pracowni koszykarskich, wyrobów słomianych i szuwarowych z zaproszeniem do wzięcia udziału w tym targu i zgłoszenia się jak najrychlej do biura Ligi Pomocy przemysłowej, Lwów, ul. Pańska l. 11.

Z Myślenic. *(Posiedzenie Rady miejskiej. — O poczcie myślenickiej. — Budowa gmachu dla sądu. — Brak lekarzy. — Majster szewski lichwiarzem).* Dnia 5 marca odbyło się posiedzenie Rady m., na którem wybrano deputacyę, złożoną z pp. z pp. dra Klakurki, dra Kosmana i profes. Lamberta, która ma udać się do Wiednia w sprawie budowy kolei i innych sprawach gminnych. Przyjęto również do wiadomości uchwałę Rady gminnej w Chełmie, która zgłosiła swe przyłączenie do miasta Myślenic; przyłączenie to było koniecznem ze względu na rozwój miasta i stacyi klimatycznej za Rabą. W sprawie poczty Myślenickiej interpelował prof. Lambert p. burmistrza, aby tenże upomniał się u dotyczących władz, iżby urząd pocztowy, który nosi nazwę Myślenic, przeniesiono z Dolnej Wsi do miasta; obecne umieszczenie urzędu pocztowego urąga najprymitywniejszym wymogom.

Budowa gmachu dla sądu w najbliższych dniach rozpoczętą zostanie, gdyż ministeryum w tych dniach zatwierdziło ofertę pod budowę. — W Myślenicach daje się odczuwać brak lekarzy. Mamy już, Bogu dzięki, aż czterech pp. adwokatów, a tylko dwóch pp. lekarzy i to w podeszłym już wieku, ciężkich do posług wobec tak licznej klienteli w mieście i powiecie. Możeby wobec wzrostu miasta i wobec budowy kolei znaleźli się pp. lekarze (jeden do chorób kobiecych, a drugi do chorób piersiowych), którzyby osiedlili się w Myślenicach. Praktykę mieliby zapewnioną. Przed dwoma miesiącami przybył nowy fizyk, który formalnie jest oblężony i bez wytchnienia z wozu na wóz przesiada się — tak daleco, że nieraz jest o śniadaniu przez dzień cały.

Fatalnie wypadł w dniu 11 go marca jarmark majstrowi szewskiemu Karolowi Uchaczowi, radnemu miejskiemu, którego żandarmerya aresztowała w chwili, gdy sprzedawał swój towar na jarmarku, a po przeprowadzonej rewizyi w domu pana majsterka odprowadzono w asyście licznie zgromadzonych, jak podczas jarmarku, do ponurej celi więzienia w Myślenicach. Powodem aresztowania jest lichwa, którą na wielką skalę uprawiał.

Znowu napad obłąkanego na lekarza.

Z nożem na lekarza. — Plaga zakładu.

W Kulparkowie zdarzył się wczoraj nowy fakt **krwawego zamachu** na lekarza.

Nałogowy złodziej Janik, indywiduum niepoczytalne, zbiegł niedawno z Kulparkowa, ale został złapany i znowu odstawiony do zakładu. Już w drodze odgrażał się Janik eskortującym go żandarmom, że ślubuje sobie zabić pierwszego lekarza w zakładzie, który mu się pod rękę nawinie. Wówczas zrewidowano go i odebrano mu **dwa noże.** W zakładzie już przyprowadzono go do lekarza dyżurnego dra Woszczyńskiego, a ten zarządził, ażeby zbrodniarzowi zdjęto kajdany, sam zaś odwrócony zapisywał coś w księgach. Mając wolne ręce Janik sięgnął błyskawicznym ruchem za cholewę, dobył noża i rzucił się na dra Woszczyńskiego. Ugodził go naprzód dwa razy w tył głowy, następnie, gdy lekarz odwrócił się, pchnął go dwa razy w twarz, w końcu zaś, gdy lekarz, któremu krew zalewała oczy, zasłonił się rękami, pokaleczył mu jeszcze ręce. — Stało się to w jednej chwili. Obecni rzucili się na Janika, ubezwładnili go i odebrali mu nóż. Lekarza opatrzono na miejscu, Janika zaś umieszczono na oddziale.

Janik, w ścisłem tego słowa znaczeniu, obłąkanym nie jest. Jest to indywiduum upośledzone na umyśle, w wysokim stopniu jednak zbrodnicze. Tego rodzaju pacyentów ma zakład kulparkowski bardzo wielu. Stanowią oni istną jego plagę. Na tyle trzeźwi, że wiedzą, iż niejako legalnie zagwarantowaną mają bezkarność, dopuszczają się wybryków i zbrodni nawet, teroryzują cały zakład.

Zajścia tego rodzaju znane i liczne są w historyi Kulparkowa. Kompetentne czynniki jednak nie umieją, czy nie chcą postarać się o odpowiednie pomieszczenie dla takich osobników, w wysokim stopniu zbrodniczych.

Co słychać w mieście?

„Stronnictwo polskiego mieszczaństwa demokratycznego".

Konstytuujące zebranie organizującego się stronnictwa odbędzie się we środę wieczorem w sali

---

go na odwadze; uciekał na sam widok filozofa, a filozof go gonił. Zamienili role.

Gdy wreszcie stanęli na werandzie znanego domku, odezwał się przyjaciel:

— Wyglądasz znakomicie, jakże ci się powodziło?

— Doskonale, jako widzisz! Owe płoty spowodowały moje schudnięcie, kamienie były wyśmienitym masarzem na moje nogi, ów stawek cuchnący dostarczał mi błotnych kąpieli, które wyleczyły reumatyzm, lekka strawa przyczyniła się do wyleczenia mej wątroby, las sosnowy uzdrowił płuca moje, a czy uwierzysz, że owa brunatna woda zawierała żelazo, a więc to, czego mnie tak bardzo było potrzeba.

— Słuchaj więc, kochany filozofie — rzekł na to przyjaciel — negatywy dadzą zawsze pozytywy, a tam, gdzie jest cień, odnajdziesz światło. Gdybyś tak naprzykład zechciał wziąć mój negatyw, dalej gdybyś mu się przyjrzał uważnie, szukając tego, co nie jest wadą, wówczas nie nienawidziłbyś mnie. — Rozważ to, co ci powiem: wszakże nie upijam się, stąd mogę prowadzić sprężyście nasz zakład, nie okradam nikogo, nie obmawiam ciebie, nie narzekam nigdy, dla odbiorców nie jestem niegrzeczny. Jeżeli w atelier czyszczę paznogcie, to po to, aby utrzymać wywoływacz w porządku; nie zdejmuję w pracowni kapelusza, aby włosy nie spadały przypadkiem na płyty; palę tytoń, aby oczyścić powietrze z nieczystych gazów; nie zamykam i nie trzaskam drzwiami, aby nie powodować niepotrzebnego hałasu w atelier, pijam wieczorami piwo, aby nie nabrać ochoty na wódkę...

— Zaprawdę, ty jesteś prawdziwym filozofem! — wykrzyknął filozof z zapałem. — Teraz będziemy prawdziwymi przyjaciółmi. A razem zajdziemy daleko!

Rady powiatowej. Jak słychać około 120 obywateli podpisało deklaracyę przystąpienia.

* * *

Wiadomość przez nas podana o powstaniu nowego stronnictwa politycznego w Krakowie wywołała w szeregach polskiego stronnictwa demokratycznego, grupującego się koło „Nowej Reformy“, łatwo zrozumiałe zainteresowanie. Prawie codziennie odbywają się zebrania konwentyklowe demokratów. na których toczą się ożywione dyskusye nad formą i treścią oficyalnej enuncyacyi stronnictwa demokratycznego, w odniesieniu do nowego stronnictwa.

Ostatecznie zapadło wczoraj — jak słychać — postanowienie, że polskie stronnictwo demokratyczne jako takie wstrzymać się winno na razie od wszelkiej oficyalnej enuncyacyi aż do chwili ukonstytuowania się stronnictwa i ogłoszenia jego programu.

Doniosły wynalazek Krakowianina.

P. Franciszek Kaszycki, Krakowianin, oficyant sądowy, przydzielony kancelaryi prezydyalnej Sądu krajowego karnego, dokonał doniosłego wynalazku, na który przed kilku dniami uzyskał patent c. k. urzędu patentowego w Wiedniu. — Oto p. Kaszycki skonstruował przyrząd do ręcznego pisania piórem atramentowem lub ołówkiem, polegający na tem, że za jednem poruszeniem ręki — za pomocą dowcipnie skonstruowanego systemu ośmiu piór, umieszczonych na pewnego rodzaju dźwigni — słowa pisane przenoszą się równocześnie na 5 arkuszy papieru, umieszczonego na walcach i automatycznie bibułą osuszanych. Osobny pojedynczy mechanizm reguluje dowolnie odstępy poszczególnych wierszy pisma. O ile zaś pisze się ołówkiem przy użyciu kalki, można to samo pismo równocześnie na 20 arkuszy przenieść.

Cały przyrząd odznacza się nader prostą konstrukcyą nie wymaga żadnej wprawy i może być używany przez każdą osobę umiejącą pisać. Obecnie firma p. Rippera kończy wykonanie zamówionego modelu aluminiowego, poczem p. Kaszycki, razem z swym wspólnikiem kapitalistą, przystąpi niezwłocznie do masowego wyrobu tych przyrządów. Będą one w porównaniu z maszynami do pisania, niesłychanie tanie, gdyż cena całego przyrządu nie przekroczy kwoty 100 koron.

Nowe te przyrządy do pisania oddadzą wielkie usługi kancelaryom adwokackim i sądowym. Wreszcie należy zaznaczyć, że zagranica żywo interesuje się wynalazkiem p. Kaszyckiego, a pewna firma szwajcarska przysłała mu czek na 10.000 koron za samo przysłanie modelu „do oglądnięcia“.

Komisya budżetowa Rady miejskiej. IX posiedzenie komisyi budżetowej celem obrad nad preliminarzem budżetu na rok 1912 odbyło się w piątek 15 bm. pod przew. wicepr. dra Szarskiego.

Komisya uchwaliła budżet Płaszowa, następnie wysłuchała sprawozdania jeneralnego referenta r. m. Jana Kantego Federowicza i przeprowadziła dyskusyę nad ostatecznem zamknięciem budżetu.

Wystawa przemysłu swojskiego w Krakowie. Filia Ligi Pom. przem w Krakowie urządza na czas wszechświatowego kongresu esperantystów, wystawę wyrobów przemysłu ludowego, nadających się do zakupna na upominki przez uczestników kongresu. Na wystawę nadają się w pierwszym rzędzie tkaniny, rzeźby, ceramika, wyroby ze skóry, srebra i złota, widokówki, szkiełniki krakowskie, wyroby koszykarskie itp., wszystko o dekoracyi na swojskich motywach opartej. Zgłoszenia przyjmuje biuro Filii L. P. P.

Sprzedaż ziemniaków. Cząstkowa sprzedaż ziemniaków odbywa się codziennie w godzinach targowych na placu Szczepańskim, na placu Sławińskim i na placu Wolnica, nadto hurtowna i cząstkowa sprzedaż (z wyjątkiem niedziel i świąt) w realności przy placu WW. Świętych l. 1 w godzinach od 8 rano do 12 w południe, po cenie za kg. białych 10 hal., za 1 kg. czerwonych 8 hal., za 1 miarkę białych (10 litrów) 80 hal., za 1 miarkę czerwonych 72 hal., za 100 kg. z odstawą 8 koron.

Zamówienia o dostawę do domu można uskuteczniać kartą korespondencyjną pod adresem magistratu. Należytość należy uiścić do rąk woźnego bezpośrednio przy dostawie.

Z Pow. Kasy Oszcz. w Krakowie Onegdaj odbyło się doroczne posiedzenie wydziału Kasy pod przew. pres. dra Skrzyńskiego. Sprawozdanie z czynności w roku zeszłym imieniem dyrekcyi przedłożył p. dyrektor J. Stryżowski.

Według sprawozdania wkładki wykazują przyrost i doszły już do poważnej kwoty 25,0 6,118 kor. Wkładki powiększyły się o 725,805 kor.; liczba książeczek oszczędności wynosi 20.888.

Ogólny obrót kasowy wynosił 66,167,583 koron; w przecięciu dziennie 220.558 kor.

Ogólny zysk z normalnych obrotów Kasy wynosi 105,544 kor.

Sprawozdanie dyrekcyi przyjął wydział do wiadomości. Z części zysku przyznał wydział znaczniejsze datki na cele użyteczności publicznej, humanitarne i dobroczynne.

Reduta prasy. Dochód ogólny z reduty prasy, urządzonej 4 lutego b. r. w salach Starego Teatru w Krakowie, przyniósł 8187 K 61 h.; wydatki wynosiły 2961 K 1 h.; zatem czysty dochód wynosi 5226 K 60 h. (o 192 K 64 hal. więcej niż w roku ubiegłym).

Koncert popularny urządzony staraniem Tow. pomocy naukowej dla Polek imienia Kraszewskiego w niedzielę 17 go marca w sali Starego teatru zapowiada się niezwykle zajmująco. Panna Hendrichówna artystka opery odśpiewa arye z „Cyganeryi“ i „Toski“, prócz tego pieśni Żeleńskiego, Niewiadomskiego i Świerzyńskiego. Profesor Kopystyński odegra swój własny „Mazurek elegijny“ i C. Cui: „Romans“ — ceniony muzyk p. Podolski odegra Etudes i Polonez Chopina, nakoniec artysta teatru p. Nowakowski wypowie z towarzyszeniem fortepianu Rydla „Do preludyum des dur“ Chopina. Początek koncertu o godz. 5-tej popoł. Bilety w cenie 2 K i 1 K nabywać można w Księgarni Krzyżanowskiego, a w dzień koncertu przy kasie.

Proces p. Stapińskiego przeciw „Ojczyźnie“. W najbliższy poniedziałek rozpoczyna się przed trybunałem przysięgłych rozpisany na 5 dni ten interesujący proces polityczny. Minister Długosz, oraz pp. dr Garfein i poseł Hupka, będą przesłuchani w pierwszym dniu rozprawy tj. w poniedziałek. Dotychczas nie wiadomo, czy eksc. dr Biliński przybędzie osobiście na rozprawę do Krakowa, czy też nadejdzie protokół jego przesłuchania w sądzie wiedeńskim. Jest prawdopodobnem, że proces po dwóch dniach trwania albo się skończy albo zostanie odroczony. P. Stapińskiego zastępować będzie adw. dr. Bardel a redakcyę „Ojczyzny“ adw. dr Rowiński.

Śmierć naturalna czy zbrodnia? Lekarze sądowi prof. dr Wachholz i prof dr Horoszkiewicz dokonali onegdaj sekcyi zwłok śp. Franza, zmarłego nagłą śmiercią przed kilku dniami. Jak słychać, zewnętrznych oznak gwałtownej śmierci sekcya nie wykazała, wobec czego wnętrzności zmarłego odesłano do chemika sądowego, celem zbadania ich zawartości.

Echa katastrofy w Trzebini. Wczoraj po południu w szpitalu św. Łazarza zmarła czwarta ofiara przedwczorajszej katastrofy kolejowej, Anna Sobiło z Dąbrowicy (powiat Nisko). Inni chorzy mają się podobno lepiej. Wczoraj odbyła się sekcya zwłok trzech osób zmarłych poprzednio wskutek uszkodzeń, doznanych w Trzebini; sekcya była potrzebną z powodu wdrożonego śledztwa sądowego, które prowadzi sędzia dr Błachociński.

Z życia katol. młodzieży rękodzielniczej. W niedzielę dnia 17 bm. odbędzie się o godzinie 4 popoł w sali szkoły im. cesarza Franciszka Józefa przy ul. Dietlowskiej powitanie ks. biskupa Adama Sapiehy, potem odbędzie się wiec abstynencki młodzieży. W poniedziałek o godzinie 8 wieczór odbędzie się staraniem Związku katol. czeladników w czytelni Hospitium odczyt pt. „Stowarzyszenia robotnicze za granicą“.

„Wspomnienia z katorgi“ odczyt b. posła do II Dumy G. Biełousowa odbędzie się staraniem krakowskiego Związku Pomocy dla więźniów politycznych w niedzielę dnia 17 b. m. o godzinie 5 popoł. w sali Stow Drukarzy „Ognisko“ (Rynek główny 12). Ceny biletów: 1 kor. 50 hal., 1 kor. i 50 hal.

Pierwszy „trzynastak“. Pisma opawskie opowiadają o następującem zdarzeniu, jakie spotkało jednego z tamtejszych restauratorów z „pierwszym trzynastakiem“, który przybył do jego restauracyi.

Otóż restaurator ten, chcąc sobie pozyskać żołnierzy 13 p. p., przyrzekł, iż temu gościowi z 13 p. p., który po przyjeździe z Krakowa przyjdzie pierwszy do jego restauracyi, postawi za darmo dwa litry piwa. Rzeczywiście tego samego dnia wieczorem przybył do restauracyi pewien żołnierz z 13 p. p. i zadysponował sobie kolacyę. Kelnerzy uwiadomili zaraz o jego przybyciu gospodarza, który z wielką uniżonością postawił mu na stole przyrzeczone piwo i oświadczył mu, że jest to prezent dla pierwszego gościa — Krakowianina z 13 pułku. „Ależ dziękuję panu za piwo — odpowiedział żołnierz. — Ja nigdy w Krakowie nie byłem. Służyłem dotąd przy I. pułku piechoty, a ponieważ umiem pisać po niemiecku, przeniesiono mnie do 13 pułku i zostawiono w Opawie“.

Staraniem robotników ciesielskich, pracujących w Zakładzie p. Leopolda Karolli, odbędzie się dnia 19 marca o godz. 9-tej rano w kościele O. O. Dominikanów nabożeństwo ku czci św. Józefa jako patrona cieśli.

Teatr „Nowości“. Dzisiaj rozpoczynają się gościnne występy światowej sławy tancerki Saharet, która we wszystkich stolicach europejskich była owacyjnie witana. Dyrekcyi udało się tę znakomitą tancerkę po kilkomiesięcznych pertraktacyach zaledwie na 5 godzinnych występów zaangażować. Nadto rozpoczyna się dziś zupełnie nowy program.

Kradzież z włamaniem. Przed kilku dniami włamali się nieznani sprawcy do sklepu Spółki krawieckiej „Szatnia“ przy ul. Sławkowskiej l. 16 i skradli tam znaczną ilość garderoby wartości około 1500 K. Policya wpadła już na ślad kradzieży i jest na tropie sprawców.

Za kradzież 400 K aresztowano wczoraj niejakiego Ignacego Kolessę.

Z Podgórza. Amatorzy sceny robotniczej w Podgórzu odegrają w niedzielę 17 bm. dramat w 4 aktach „Na zawsze“ L. Rydla. Początek o g. 8 wiecz. Wstęp od osoby 70 hal. wraz z garderobą krzesła pierwszorzędne 1 K. Po przedstawieniu zabawa.

Wypadek przy pracy. W Podgórzu przy ul. Krakusa podczas ładowania na wóz spadła 6 cetnarów ważąca paka na robotnika Władysława Sudeca i spowodowała skomplikowane złamanie nogi. Pogotowie ratunkowe przewiozło nieszczęśliwego do szpitala.

Znaleziono pugilares z drobną kwotą we czwartek 14 bm. przy ul. Floryańskiej. Zgubę można odebrać w Administracyi „Nowin“, po udowodnieniu prawa własności.

Z kroniki żałobnej.

Laura Błotnicka, wdowa po ś. p. Edwardzie Błotnickim, więźniu stanu, publicyście i rysowniku, umarła w Śniatynie, przeżywszy lat 81. Zmarła w dobie powstania r. 1863, wspólnie z ś. p. mężem, czynną była w organizacyi. Ostatnie lata życia spędziła przy boku jednej z córek w Śniatynie. Zmarła była matką Tadeusza, znanego rzeźbiarza i Stanisława, naczelnika poczty w Samborze.

Seweryn Widt, profesor politechniki lwowskiej, zmarł w Davos po ciężkiej chorobie piersiowej.

Ś. p. Widt urodził się w r. 1862. Politechnikę ukończył z odznaczeniem w r. 1885. Przez kilka lat był asystentem geodezyi. Trzykrotnie wyjeżdżał na studya za granicę. W r. 1889 objął profesurę w szkole przemysłowej we Lwowie. W r 1893 uzyskał katedrę geodezyi. Kilkakrotnie obierany był dziekanem, a w r. 1905—6 sprawował urząd rektora.

Adam hr. Sierakowski, zmarł dnia 12 b. m. w Wąplewie.

Antoni Feill, właściciel dóbr ziemskich, przeżywszy lat 63, zmarł 14 b. m. w Starej Wsi koło Gdowa.

Z Łukaszkiewiczów Wiktorya Blicharzowa, żona majstra szewskiego, przeżywszy lat 50, zmarła 15 bm. w Krakowie.

Marya z Karczmarzów Słobodzianowa, żona właściciela dorożek, przeżywszy lat 32, zmarła 15 bm. w Krakowie.

Repertuar teatru miejskiego im. Słowackiego.
Sobota «Nerwowa awantura».
Niedziela pop. «Kordyan».
Niedziela wiecz. «Nerwowa awantura».

Z sali sądowej.

Napad na plantach. Wczorajsza rozprawa przeciw Stanisławowi Samowi, oskarżonemu o zbrodnię rabunku, zakończyła się wyrokiem uwalniającym.

Echa rewelacyj „Poinformowanego“.

Znana już naszym Czytelnikom afera p. M. Bieleckiego, urzędnika Tow. wzaj. ubezpieczeń, który przez swego byłego kolegę biurowego, p. Staśkę, posądzony został o szereg czynów niehonorowych, była onegdaj przedmiotem rozprawy w sądzie powiatow. karnym przed sędzią p. Barbackim.

Na rozprawie, na której p. Staśko stawał w asystencyi adw. dra Romana Bogdaniego, przesłuchano dyrektora Floryanki p Szatkowskiego, urzędników pp. Adama, Makomaskiego, Biskupskiego, dra Darzewskiego, Ferensa oraz p. Majewskiego. Świadkowie ci, słuchani pod przysięgą, zeznawali korzystnie dla p. Bieleckiego, między innemi stwierdzili, że nic im nie wiadomo, jakoby p. Bielecki zdradzał tajemnice służbowe Floryanki, a w szczególności, by informował p. Majewskiego.

Rozprawa została ponownie odroczoną, celem przesłuchania nowych świadków: posłów Stapińskiego i Daszyńskiego oraz dyrektora Tow. wzaj. ubezp. dra Paszkowskiego, tego ostatniego na okoliczność, że p. Staśko ustawicznie zasypywał dyrekcyę doniesieniami na najrozmaitszych urzędników. Nadto postanowił sędzia zarekwirować z sądu tutejszego i lwowskiego akta procesów pp. Majewskiego i Dziedzickiego.

Termin następnej rozprawy zostanie stronom podany w drodze pisemnej.

Z Izby posłów.

Wiedeń. Na wczor. posiedzeniu Izby w dalszej dyskusyi nad przedłożeniem wojskowem pos. Sesardic żalił się na niewdzięczność wobec Chorwatów, którzy ponieśli tak wielkie ofiary dla państwa, a wydani są na łaskę i niełaskę Madziarów.

Pos. Sommer (niem. nar) oświadczył, że niegodnem jest parlamentu austryackiego dalsze ociąganie się z załatwieniem ustawy wojsk. dlatego tylko, że Węgrzy czynią trudności. Oświadcza się przeciw prowizoryum wojsk., które nakłada tylko ciężary, a nie daje żadnych udogodnień.

Na tem obrady przerwano. Następne posiedzenie Izby posłów odbędzie się we wtorek.

Sprawa kanałów w Izbie posłów.

Pierwsze czytanie ustawy przed świętami.

Wiedeń. Prezes Koła polskiego dr Leo odniósł w sprawie kanałowej pewien formalny sukces w rokowaniach ze Związkiem narod. niemieckim. Przez cały dzień wczorajszy trwały rokowania prezydyum Koła w sprawie pierwszego czytania ustawy kanałowej. Prezydent ministrów hr. Stürgkh ofiarował prezesowi Leo swoje pośrednictwo. Jak słychać, pośrednictwo jego było skuteczne i **pierwsze czytanie ustawy kanałowej przed świętami jest zapewnione.**

Telegramy „Nowin“.

Walka z językiem polskim w Rosyi.

Petersburg. (Pet. Aj. tel) Senat rozpatrywał zażalenie biskupa łucko-żytomierskiego z powodu regulaminu przepisującego, że nauka religii uczniów nieprawosławnych ma się odbywać w języku rosyjskim. z wyjątkiem nauki modlitwy. Senat zażalenie odrzucił.

Pogrom żydów w Kistendil.

Sofia. Immigranci rosyjscy — chuligani z Besarabii — urządzili przy zapadającej nocy w Kistendil, większem mieście handlowem w Bułgaryi, zamieszkanem przeważnie przez ludność żydowską — **krwawy pogrom żydów.**

Chuligani splądrowali sklepy, nie pomijając najnędzniejszych. Towary rozsypywali po ulicach i niszczyli z niesłychaną zawziętością i masakrowali bezlitośnie tych, którzy usiłowali ratować swoje mienie. Także kobiety, a nawet dzieci padły ofiarą krwiożerczej bandy opryszków. Policya i żandarmerya musiały użyć białej broni i dopiero po szeregu walk ulicznych oraz dokonaniu licznych aresztowań, zdołano położyć kres krwawym ekscesom.

Około **200 ciężko rannych osób** przewieziono do szpitali.

Po zamachu na króla włoskiego.

Czy istniał spisek?

Rzym. Wiadomość o spisku na życie króla włoskiego wywołana została powtarzaną wieścią, — że 2 ludzie, którzy znajdowali się na miejscu mieli po zamachu Dalby zawołać „tym razem się nie udało, uda się na drugi raz“.

Aresztowano 5 osób, rzekomo za udział w spisku.

Genewa. Tut. konsul turecki zaprzecza stanowczo jakoby istniała jakaś organizacya anarchistyczna, do którejby młodoturcy należeli i jakoby Dalba miał tu jakiekolwiek stosunki.

Wojna włosko-turecka.

Odpowiedź Włoch na akcyę pokojową mocarstw.

Rzym. Ajencya Stefani donosi, że włoski minister spraw zagr przyjął kolejno ambasadorów Francyi, Anglii, Niemiec, Austro Węgier, oraz radcę ambasady rosyjskiej i wręczył im **odpowiedź na krok mocarstw,** w której podaje warunki, pod jakimi Włochy byłyby gotowe wstrzymać akcyę nieprzyjacielską przeciw Turcyi.

W odpowiedzi postawione jest jako główny warunek pokoju, aby **Turcya uznała aneksyę.** A że Turcya na to się nie zgodzi, wojna toczyć się będzie w dalszym ciągu.

Obrona Dardanelów.

Konstantynopol. Wczoraj wieczorem wywołał w mieście wielkie wrażenie transport 6 olbrzymich i 350 mniejszych dział do twierdz nad Bosforem. W mieście zapanowała wielka panika. Władze wydały odezwę do ludności zapewniając, że w najbliższych dniach odbędą się u ujścia Bosforu wojenne ćwiczenia nocne.

Tylko dla inteligencyi
najdokładniejszy i najlepszy

Rachunek sumienia

co do obowiązków i grzechów odnośnie do każdego przykazania z oznaczeniem ciężkości różnych win

przez

Księdza Collomb'a.
Tłómaczenie z wydania piątego przejrzał

Ks. Dr. Czesław Wądolny
Prałat katedralny krakowski
poleca

Księgarnia katolicka
Dra Władysława Miłkowskiego w Krakowie

plac Maryacki l. 9, róg Rynku głównego, Telefonu Nr. 1308. Cena egzempl. oprawnego miękko w płótno ang. 1 K. Za nadesłaniem K 1·25 następuje wysyłka franco

Drobne ogłoszenia
po 4 hal. od wyrazu, minimum 50 hal

Poszukiwane:

Potrzebne
kompletnie uzdolnione samodzielne staniczarki z całodziennem utrzymaniem, mieszkaniem. Placa miesięczna od 30-40 Koron. Zgłaszać się magazyn Wrześniewskich Zakopane. Przyjmie się także ucznia do praktyki. 368

Firma 422
Vydra, fabryka środków spożywczych Praga VIII, upraszs p. t. właścicieli tartaków i handlarzy drzewa o podanie ofert w celu dostarczania desek świerkowych i jodłowych I i II jakości 7 mm. i 18 mm. grubych, 4—6 metrów długich a 14—30 cm. szerokich. Ceny przy dostawach należy podać całymi wagonami opłatnie do stacyi kolejowej Alt-Lieben, Czechy.

Rutynowana nauczycielka muzyki, udziela lekcyi gry fortepianowej pod przystępnymi warunkami. Zgłoszenia Półwsie Zwierzyniec Kościuszki 6, I p. przedpołudniem. 432

Uzdolnione staniczarki i spódniczarki znajdą stałe zajęcie w pracowni sukien przy ul. Pędzichów 5. 438

Oddam dziewczynkę 6 letnią za swoją sumiennym i uczciwym rodzicom. Bliższa wiadomość w Biurze dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca Kraków, ulica Wiślna 2.

Do sprzedania:

Parcela 280 s. □ do sprzedania. Wiadomość u B. Weinberga, Dębniki, Kościuszki 7, lub też na miejscu Kraszewskiego 12, „Chata za wsią" 412

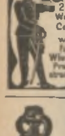
Dwa wózki dziecięce, biały, gumowe koła, zielony do siedzenia sprzedam, Krupnicza 10, oficyny I piętro. 425

11 morgów
gruntu dobrego, ornego, słonecznego w jednym kawałku blisko rynku nadający się do parcelowania przy zamieszkałej ulicy z powodu stosunków familijnych jest zaraz do sprzedania. Hipoteka czysta, pieniądze wszystkie niekoniecznie, mogą zostać na 5 procent. Cena za mórg 1700 K. Wiadomość Wiktorya Kalisz, Bochnia ul. Wiśnicka Nr. 1134. 440

Do wynajęcia:

Pokoik (dla pań) do wynajęcia ewentualnie za konwers. franc. lub niem. Półwsie Zwierzyniec Kościuszki 6, tuż za apteką, I p., przedpołudniem. 491

„OLLA"
jest dowodnie najlepszą hygieniczną specyalnością
GUMOWĄ
2 letnia gwarancya
Wszędzie do nabycia
Cenniki darmo.
wysyła „OLLA" fabryka gumy Wiedeń II/497 Praterstrasse 67
OLLA GUMMI polecone przez przeszło 3000 lekarzy. — Do nabycia we wszystkich aptekach i lepszych drog. Cena 4, 6 i 8 kor.

Proszę żądać
darmo i opłatnie mój bogaty ilustrowany cennik zawierający 4000 ryc. zegarków przedmiotów złotych i srebr., instrumentów muzycznych, towarów ze stali i skóry, przyborów do palenia, gospodarczych zapotrzebowań broni i t. p.

Pierwsza fabryka zegarków
JAN KONRAD
c. i k. nadworny dostawca w Brüx Nro 704 (Czechy)
Prawdziwy szwajcarski system Roskopf'a rem. zegarek . . K. 5—
Regestr. „Adler Roskopf" anker rem. zegarek nikl. K. 7—
Prawdz. srebrny remontoar K. 8·40
Żadne ryzyko. Zmiana dozwolona lub pieniądze z powrotem. 171

NA POST

Sardynki, Hunimory, Tuńczyk, Śledzie marynowane, Śledzie bałtyckie, Śledzie zwijane, Firlety, Piklingi i w galarecie
zawsze świeże
poleca

WOJCIECH OLSZOWSKI
KRAKÓW 20
Mały rynek, róg ul. Szpitalnej.

Zbyteczne włosy
szpecące twarz, ręce i t. d. usuwa najnowsza amerykańska metoda „Antipillose" niepowrotnie, z cebulkami, raz na zawsze pod gwarancyą lub zwrot pieniędzy, Cena 2 kor. Wysyłka też za zaliczką. Firma „Stella" Kraków ulica św. Marka l. 20 Oddział A. Cenniki darmo. 442

Wyłączna sprzedaż kieszonkowych zegarków Herkules
w ładnej oprawie, z dobrze 30 godz. idącym werkiem, ze sekundową wskazówką, w nocy świecący K 3·50. Na żądanie wysyłam darmo i opłatnie ilust. katalog zegarków, wyrobów jubilerskich i z chińskiego srebra, części składowych zegarków wszelkiego rodzaju narzędzi i instrumentów muzycznych

F. PAMM
Kraków
ul. Zielona 3-50

Przeszło 4000 wzorów
niezbędnych przedmiotów
i podarków różnego rodzaju, zawiera mój najnowszy katalog główny, który każdemu na żądanie darmo i opłatnie zaraz wysyłam.

Pierwsza fabryka zegarów
Jan KONRAD
c. k. dostawca dworu 207
Brüx Nro 759 (Czechy).
Zegarek niklowy K 4·—, 5·—. Budzik niklowy K. 2·50. Zegary wahadłowe K. 8·50. Skrzypce K 4·80. Harmonijki K 4·40. Rewolwer K 5·50 w bogatym wyborze na składzie.

500 Koron!
płacę każdemu, komu mój niszczyciel brodawek „Riasalba" bezboleśnie nie usunie nagniotków, brodawek i zgrubienia skóry. Cena słoika wraz z pisemną gwarancyą 1 kor. Kemény, Kaszyce I, Postfach 12/145, Węgry. 424

Ignacy Cypres, Kraków
ulica Szewska 13.

Sprzedaje towary i nadal po nadzwyczajnie cenach tanich: 1 Brytania Anker Rem. system Rosk. 36 godz. z pięknym łańcuszkiem K. 5·90. Amerykański elektr. złoty Remontoir kieszonkowy z marką systemu Roskopf, 36 godz. idący wraz z pięknym łańcuszkiem kor. 4·50. Srebrny Roskopf z trzech kopertach, bardzo silny K. 11·—. Stalowy damski Remontoir kor. 7·80. Budzik najlepszy kor. 3·—. Łańcuszki srebrne od kor. 2·—. Zegarki złote damskie od kor. 20·—.
Bogate ilustrowane cenniki na żądanie darmo i opłatnie. 244

Marka ochronna: „Kotwica"

Liniment. Capsici comp.,
zastępienie

Kotwicznego Pain-Expelleru
jest powszechnie znane jako wyśmienite, bóle uśmierzające i odciągające nacieranie w zaziębieniach itd.; do nabycia we wszystkich prawie aptekach po cenie 80 hal., K 1.40 i 2 K. Przy kupnie tego wszędzie ulubionego środka domowego trzeba przyjmować tylko butelki oryginalne w pudełkach z naszą ochronną marką „Kotwicą", wtenczas jesteśmy pewni, że otrzymaliśmy preparat oryginalny.
Apteka Dr. Richtera pod Złotym Lwem
w PRADZE, ulica Elżbiety 5 nowy.

Wylęgarki
K. 45 wylęga lepiej jak każda kura. Darmo na próbę **G. Mücke Pottendorf Nr. 27** obok Wiednia.

Karygodną
lekkomyślnością byłoby, gdybyście sobie jeszcze nie zamówili książki traktującej o jednej pewnej ochronie kobiet przeciwko nadmiernej ilości dzieci. Do nabycia wraz z wysłaniem piem książeczki za 90 h. w austryackich markach pocztowych u pani A. KAUPA BERLIN S. W. 28 Lindenstr. 31

Rzadka sposobność!

Znakomite sukienne spodnie modne za K. 5·50.
Wskutek korzystnego zakupu wielkiego zapasu sukna ze zwiniętej fabryki, wysyłam jak długo zapas starczy **jedną sztukę bardzo dobrych, wytrzymałych suklennych spodni** najnowszego fasonu, nienaganny **wiedeński model**, w najpiękniejszym **wykończeniu** i najlepszej jakości tylko za **K. 5·50, 2 sztuki K· 10·60.** W zwykłych okolicznościach kosztują więcej jak **dwa razy** tyle. Barwa według życzenia. Jako miara wystarczy podanie obwodu w pasie i długość w kroku. **Ryzyko** wykluczone, albowiem zamiana dozwolona lub **zwrot pieniędzy**. Wysyłkę za zaliczką lub za poprzedniem nadesłaniem należytości uskutecznia
Wiener Hosenexport. Filia
H. KLINGER, Kraków
ul. Brzozowa Nr. 9,107. 442

W pudełku ozdobnym
½ Kilo pomadek
mieszan. z czekoladkami
1 Kor. 80 hal.
Kraków, ul. Poselska l. 15
Fabryka cukrów i tortów 377
p. f. R. Pieczarki.

Jak zabezpieczyć się przed zbyt liczną rodziną!
Bez użycia tak szkodliwych artykułów hygienicznych. Broszura o szalonej wagi odkryciu Dr. Mullera. Cena z dyskr. przesyłką 50 h. (tylko za nadesłaniem należytości też w markach). Wysyła firma „Stella" Kraków ulica św. Marka l. 20 Oddział A. 441

Mydło Rajskie
Śmiechowskiego najlepsze do prania i mycia

Mydło Rajskie Śmiechowskiego

pozbawione gryzących składników, nie niszczy rąk i nie szkodzi bieliźnie.

Mydło Rajskie Śmiechowskiego
paczka funtowa w oryginalnem opakowaniu po **44 hal.** Do nabycia wszędzie!

Marcowe słońce przynosi piegi

W celu zabezpieczenia się i usunięcia takowych, należy używać jedynie skuteczny, od 60 lat przez **lekarzy** polecany, pewnie działający i nieszkodliwy preparat Dr. med. A. Rix'a 405
oryginalną pastę Pompadour
badaną przez władze. Wszystkie braki cery, czerwoność nosa i twarzy, pryszcze, zmarszczki szybko znikają a płeć i ręce stają się bez zarzutu piękne, arystokratycznie delikatne. — Próbna puszka 1 K., duża puszka K. 3. Dr. A. Rix'a mydło Pompadour 3 sztuki K. 1·80. Dr. A. Rix'a puder Pompadour należy mu się pierwszeństwo przed każdym zagranicznym pudrem, o bardzo miłej woni, biały, różowy albo kremowy K. 3. Kosmetyczne Dr. A. Rix'a laboratoryum Wiedeń IX. Berggasse 17/H. Składy w Krakowie: apteka Konstant. Wiszniewskiego, Józef Hanak i Ska.

Kwizdy
FLUID
Marka „wąż"
Fluid dla turystów

Oddawna wypróbowane, wonne nacieranie w celu wzmocnienia i zasilenia ścięgni i muskułów. Środek pomagający przy podagrze, reumatyzmowi, bólach w biodrach, postrzale i nerwobólach. Turyści, myśliwi, cykliści i jeźdzcy używają takowy ze skutkiem do wzmocnienia i odzyskania sił po większych trudach.
Cena całej flaszki K. 2·—
„ ½ „ K. 1·20
Prawdziwy do nabycia w aptekach.
Ilustrowany cennik darmo i opłatny.
Główny skład: 721
Franciszek Jan Kwizda
c. i k. austryacko węgierski, król. rumuński i król. bułgarski nadworny dostawca **obwodowy aptekarz, Korneuburg koło Wiednia.**

NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE

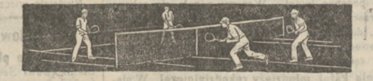
Śmigusy w różnych kształtach
:: **Woda kolońska na wagę** ::
Woda kolońska oryginalna, krajowa i franc.

Perfumy, mydła, kremy, pudry
z najsłynniejszych fabryk kraj. warszawskich, francuskich, angielskich i innych.

Artykuły toaletowe i kosmetyczne
ogłaszane i polecane w pismach warszawskich

Farbki i papiery do pisanek. Galaretki i proszki drożdżowe. Kompozycye do sporządzania likierów. — Artykuły piwniczne.

„Nowość" **RADDOLIN**
środek do czyszczenia ścian i sufitów w pokojach. tapet, sztukateryi etc. — **FARBY** do materyi koronek, jedwabiu i piór.

LAWN-TENNIS, RAKIETY
prasy, piłki, obówie tennisowe. **PIŁKI NOŻNE** i wszelkie gry i zabawy sportowe.

KRĘGLE I KULE
:: z drzewa Lignum sanctum ::
Szachy, Domino, Bile i kije oraz wszelkie przybory bilardowe. — Ramki na gazety

FARBY OLEJNE
szybko schnące do użycia gotowe. — Lakiery, glazury do podłóg. Specyalna Email Marka do zapuszczania podłóg

polecają najtaniej
REIM i SPÓŁKA
KRAKÓW RYNEK 37

Najzdrowszym napojem kawowym jest od lat 20
Kathreinera Kneippowska kawa słodowa.
Prawdziwy środek zastępujący kawę!
Kathreiner wnosi szczęście do ogniska domowego.

Najlepsze czeskie źródło!

Tanie pierze!
1 kg. szarych dobrych, skubanych 2 K; lepszych K 2·40, najlepszych półbiałych K 2·80 białych K 4, białych puchowatych K 5·10, 1 kg. najlepszych śnieżnobiałych skubanych K 6·40, 8 K. 1 kg puchu szarego K 6·—, 7 K. białego przedniego K 10·—, najlepszego puchu z piersi K 12·—. Przy odbiorze 5 kg. opłatnie. 1105

Gotowa pościel
z gęstego czerwonego, niebieskiego, białego lub żółtego nankingu. Pierzyna 180 cm. długa 120 cm. szeroka i dwie poduszki każda 80 cm. długa, 60 cm. szeroka, napełnione nowem szarem, bardzo trwałem puchowatem pierzem K 16, półpuchem 20 K. puchem 24 K, pierzyna sama K 10, 12 K, 14 K, 16 K, poduszki K 3, 3·50 K, 4 K. Pierzyny 200 cm. długie 140 cm. szer. K 13, K 14·70, K 17·80, K 21, poduszki 90 cm. długie, 70 cm. szerokie K 4·50, 5·20 K, 5·70 K. Piernaty z mocnej prążkowanej dymki 180 cm. długie, 116 cm. szerokie K 12·80, K 14·80. Wysyłka za zaliczką od K 12 opłatnie. Zamiana dozwolona, za nieodpowiednie zwracam pieniądze
S. BENISCH w Deschenitz Nr. 1116 (Czechy)
Bogato ilustrowane cenniki darmo i opłatnie.

Tanie pierze i puch
1 kg. szarych skubanych K. 2, lepsze K. 2·40, półbiałych K. 2·80, białych K. 4, pierwszej jakości miękkich jak puch K. 6, w najlepszym gatunku K. 7, 8 i 9·60. Puch szary K. 6, 7, biały najlepszy K. 10, puch z piersi K. 12, od 5 kg. wysyłam opłatnie.

Gotowa pościel
z gęstego, czerwonego, niebieskiego, żółtego albo białego inletu (nanking), Pierzyna około 180 cm. długa a 120 cm. szeroka i dwie poduszki o wielkości 80×60 cm. dostatecznie napełniona nowym, szarym, elastycznym i trwałym pierzem K. 16, półpuchem K. 20, puchem K. 24. Pierzyna sama K. 10, 12, 14, 16. Poduszka K. 3, 3·50, 4. Pierzyny o wielkości 200×140 cm. K. 13, 15, 18, 20. Poduszki o wielkości 90×70 cm. K. 4·50, 5, 5·50. Piernaty z najlepszej dymki o wielkości 180×116 cm. K. 13 i 15, przesyła za zaliczką lub poprzedniem nadesłaniem należytości Max Berger w Deschenitz Nr. 404 a, (Czeski las). Nieme ryzyka, gdyż zamiana jest dozwolona albo zwracam pieniądze. Bogato ilustrowane cenniki wszystkich rodzaji pościeli za darmo.

Ważne dla Pań!!!
Nadszedł świeży wielki transport porcelany karlsbadzkiej. Sprzedaje się na wagę po cenach dawniejszych. Tamże do sprzedania szkło po bajecznie niskich cenach. Puszki na lody i makutry w każdej wielkości do nabycia. 436
M. ZANGEN, ulica Sławkowska l. 31.

Utrzymanie zdrowego żołądka
polega głównie na utrzymaniu, ułatwieniu i uregulowaniu trawienia i usunięciu przykrej obstrukcyi. Wypróbowany, z wyborowych najlepszych i najskuteczniejszych ziół leczniczych starannie przyrządzony, apetyt pobudzający, trawienie ułatwiający i łagodnie przeczyszczający środek domowy, który znane następstwa nie umiarkowania, błędy dyetetyczne, przeziębienie i przykrą obstrukcyę, n. p. zgagę, wzdęcie, nadmierne wytwarzanie się kwasów i boleści kurczowe uśmierza i usuwa jest
1569

Dr. Rosa Balsam żołądkowy
z apteki B. Fragnera w Pradze.

Przestroga! Wszystkie części opakowania są zaopatrzone w ustawowo zarejestrowaną marką ochronną.

Główny skład i Apteka
B. Fragner c. i k. nadworny dostawca, „pod czarnym orłem"
Praga, mała strona 203, róg ulicy Neruda.
Codziennie pocztowe wysyłki. Cała flaszka 2 K, pół flaszki 1 K. — Pocztą wysyła się za poprzedniem nadesłaniem K. 1·50 jedną małą flaszkę, K. 2·80 jedną dużą flaszkę. K 4·70 dwie duże flaszki, K. 8·— cztery duże flaszki, K. 22·— czternaście dużych flaszek opłatnie do wszystkich miejscowości Austro-Węgierskiej Monarchii. — W Krakowie w aptekach M. Masłowskiego, K. Wiszniewskiego i M. Redera. Składy w aptekach Austro-węgier.

Zagwarantowany skutek
inaczej zwrot pieniędzy.

Lekarskie uznania o znakomitym skutku.
Dr. med. A. RIXA
Krem na biust
nieszkodliwy, do zewnętrznego użytku, sensacyjny stały skutek! Bujny biust, pełne, jędrne kształty ciała w każdym wieku **w najkrótszym czasie.** Próbna puszka K. 3·—, duża puszka wystarczająca do osiągnięcia celu K. 8·—.
Niepożądane włosy
na twarzy usuwa w przeciągu 5 minut, Dr. med A. Rixa usuwacz włosów pod gwarancyą nieszkodliwy, cena K. 4·—, wszystko przez władze lekarskie zbadane preparaty.
Kosmetyczne Dr. A. Rixa laboratoryum, Wiedeń, IX. Berggasse 17/B.
Dyskretna wysyłka za pobraniem lub opłatnie za poprzedniem nadesłaniem należytości. 376

GUMOWE specyalności dla Panów i Pań
prawdziwe francuskie dla panów 1. jakości praw. chron. marka ochronna „KOLONIA" jako najlepszą dotychczas znana marka 6 szt. K. 1·10, 6 szt. K 1·90, 12 szt. K 3·60 z dołączeniem 42 str. zawierającej broszury z ilustracyami wysyła niemaczanie, bez podawania firmy i zawartości, dyskretnie, za zaliczką, albo poprzedniem nadesłaniem należytości w markach pocztowych jedyna firma tego rodzaju
I. Kukla, Praga, Perlowa Nr. 35.
Ilustr. obszerny polski cennik z wyjaśnieniami i fotografiami w kopercie darmo i opłatnie. 285

Reumatyzm, gościec, neuralgie i cierpienia z odmrożeń pochodzące powodują często nieznośne boleści. Do szybkiego uspokojenia i uśmierzenia tychże, do resorbcyi opuchlin, przywrócenia ruchliwości stawom i usunięcia uczuć ścierpnięcia działa zdumiewająco pewnie

CONTRHEUMAN
Nazwa zastrzeżona za (Menthola salicylizowany ekstrakt kasztanów).
przy wcieraniach, masowaniu albo w okładach. 1 tuba 1 K.
Przy poprzedn. nadesłaniu K 1·50 przesyła się 1 tubę)
„ „ „ K 5·— „ „ 5 tub) opłatnie
„ „ „ K 9·— „ „ 10 „)
Wyrób i skład główny w B. FRAGNER'A APTECE
c. i k. dostawcy nadwornego **w Pradze III. Nr. 203.**
Baczność na nazwę preparatu i wytwórcy! 1570 Składy w aptekach.
W Krakowie w aptekach M. Masłowskiego, M. Redera, K. Wiszniewskiego.

PIEGI
Do usunięcia piegów używają najrozmaitszych środków. Wszystkie te środki oparte są na jednakowych zasadach mianowicie na wybielaniu piegów. — Ten sposób postępowania nie jest właściwy. Chcąc usunąć piegi, nie wystarczy ich wybielić, gdyż po przerwaniu kuracyi piegi występują ponownie. Trzeba je przeto zupełnie zniszczyć. Usunąć piegi zupełnie można tylko zapomocą tak zwanego „Santo-crême".
Twarz należy co dwie lub trzy godziny natrzeć tym kremem i następnie zmyć mydłem. Ten sensacyjny krem usuwa piegi zupełnie w krótkim czasie i czyni cerę piękną, rumiano-białą. 284
Krem ten sporządzony jest pod kierunkiem prof. uniwersytetu dra Hager'a prawnie chroniony i jest dziś jedynym pod gwarancyą, skutecznie działającym środkiem, przy tem zupełnie nieszkodliwym. Pudełko jedno wystarczy. **Cena kor. 2·50, pocztą kor. 2·70 franco.**
Zamówić za zaliczką lub poprz. nadesłaniem gotówki:
J. KUKLA, Praga, ul. Perlowa 35.

Wydawca: Lucyna Szczepańska. Redaktor odpowiedzialny: Ludwik Szczepański. Drukarnia Narodowa w Krakowie, ul. Gołębia 4.